Blogi

Suositukset selkeämmistä maksutiedoista tiliotteille

Raha ja maksaminen | 26.09.2022 | Maria Huhtaniska-Montiel

KIRJOITTAJA

Maria Huhtaniska-Montiel
Neuvonantaja

Oletko joskus katsonut tiliotettasi ihmetellen veloituksia, joita et tunnista? Euromaksualueen vähittäismaksuneuvosto käynnisti vuonna 2020 työn selkeämpien maksutietojen välittämiseksi vähittäismaksamisen loppuasiakkaille.

Oletko joskus katsonut tiliotettasi ihmetellen veloituksia, joita et tunnista? Yrityksen nimi ei tunnu tutulta, paikkakuntakin on toisella puolella maata eikä päiväyskään soita kelloja. Olet ehkä etsinyt Internetistä tietoa yrityksestä, ottanut yhteyttä pankkiisi tai harkinnut sulkevasi maksukorttisi. Matti Ylösjoki esitti Helsingin Sanomien mielipideosastolla keskiviikkona 21.9., että pankkien tiliotteet pitäisi saada selvemmiksi. Ajatus on ajankohtainen, ja sitä ollaan parhaillaan toteuttamassa ympäri Eurooppaa.

Euromaksualueen vähittäismaksuneuvosto käynnisti vuonna 2020 työn selkeämpien maksutietojen välittämiseksi vähittäismaksamisen loppuasiakkaille. Työn tavoitteena oli selvittää keinoja, miten kuluttaja voi helposti tunnistaa tiliotteeltaan, niin paperimuotoiselta kuin mobiilipankkinsa tiedoista, **kenelle, missä ja milloin** maksu on suoritettu.

Tehtävä saattaa kuulostaa yksinkertaiselta, mutta maksunsaajia, maksuketjuja ja maksutapoja on monia. Kortilla maksettu teekupponen alakerran kivijalkakahvilassa on helposti tulkittavissa, mutta entä jos ostat Internetin markkinapaikalta kolme tuotetta, joilla kaikilla on eri myyjäyritys, ne lähtevät varastoilta eri puolilta Eurooppaa eri aikoihin ja maksukin suoritettiin maksuaikaa tarjoavan maksupalvelun kautta. Entä jos ostat perunoita ympäri maata kiertävältä torimyyjältä tai Interrailillä junasta sämpylän. Maksun tapahtumapaikka ja toisinaan myöskään aika ei aina ole yksiselitteinen. Lisäksi eri maissa on erilaisia vaatimuksia tiedoille, joita maksun saajasta on kerättävä ja maksajalle näytettävä: yksi saattaa olla yrityksen virallinen laillinen nimi, joka ei

välttämättä lue näyteikkunalla tai verkkokaupan sivuilla.

Työryhmän suositukset: Kauppanimi keskeisin tieto tiliotteella

Työryhmä esitti loppuraportissaan kesäkuussa 2021 yksitoista suositusta, joiden avulla yllä mainitut kolme keskeistä maksun tunnistetekijää saataisiin selkeämmin loppukäyttäjien tietoon. Keskeisin niistä koskee maksun saajan kauppanimen käyttöä. Kauppanimi tarkoittaa sitä nimeä, jolla asiakkaat yrityksen parhaiten tunnistavat. Tämä nimi on oltava ajantasainen ja sen on kuljettava muuttumattomana läpi monimutkaistenkin maksuketjujen aina loppukäyttäjän tiliotteelle saakka riippumatta siitä, kuinka monta maksupalveluntarjoajaa ja välittäjää on maksajan ja saajan välissä. Maksun saajasta voidaan joutua lain mukaan keräämään myös muuta tietoa, mutta maksajan tiliotteella tulisi esittää tämä tunnistettava kauppanimi.

Maksun suorituspaikasta suositellaan täsmällisen osoitteen, paikkakunnan ja maan ilmoittamista, aina kun se on mahdollista. On tunnistettavissa useita käyttötapauksia, joissa tämä ei ole mahdollista tai edes suositeltavaa, kuten henkilöiden välisessä maksamisessa.

Maksun ajankohdasta suositus on käyttää maksuajankohtaa, mikäli se eroaa maksun teknisestä prosessointiajankohdasta. Suositukset koskevat kaikkia maksutapahtumia ja maksun saajia ympäri Eurooppaa ja ne tulisi ottaa käyttöön kesään 2024 mennessä.

Suomessa suositusten käyttöönottoa seuraa Suomen Pankin johdolla kokoontuvan maksuneuvoston perustama seurantaryhmä.

Ks. työryhmän loppuraportti.

Asiasanat

maksaminen, maksujärjestelmät, tiliote